

คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง
ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี

Quality of Working Life of the Military Officers in Engineer Department
Phanurangsri Camp at Ratchaburi Province

อติษฐา พารโสมภณ

Adithan Khansophon

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Muban Chomung Ratchabhat University, Thailand.

Email: akhansophon@gmail.com

Received May 30, 2019; Revised June 12, 2019; Accepted July 28, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี รวมทั้งหมด 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์เอสอีเอ็ม (SEM) ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี โดยพิจารณาได้จากค่าสถิติและดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่า ได้แก่ ค่าสถิติ Chi - Square (X^2) = 6.66 df = 10 P - value = 0.75693 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) = 0.99 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) = 0.98 ค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ มาตรฐาน (SRMR) = 0.000 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMR) = .001

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน; กรมการทหารช่าง; ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี

Abstract

The purpose of this research were to 1) Study the quality of working life of the military officers in engineer department Phanurangsri camp at Ratchaburi province. 2) To analyze the elements the quality of working life of the military officers in engineer department Phanurangsri camp at Ratchaburi province. The samples are 302 military officers in engineer department Phanurangsri camp at Ratchaburi province. The instrument was a questionnaire with reliability 0.95. The statistical procedures for data analysis percentage, mean, standard deviation as well as SEM analysis.

The research finding were as follows

1. Level of working life quality of the military officers in engineer department Phanurangsri camp at Ratchaburi province was at high level both overall and in particular aspects
2. The results of The goodness of fit test of the developed model showed that the model was consistent with the empirical data, the quality of working life model showed that Chi-square (X^2) = 6.66, df = 10, P – value = 0.75693, GFI = 0.99 AGFI = 0.98, SRMR = 0.000 and RMR = .001

Keywords: Quality of working life; Phanurangsri camp; Ratchaburi Province

บทนำ

การทำงานมีความสำคัญต่อชีวิตของคนทุกคน เนื่องจากการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและต้องปฏิบัติมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ การทำงานจึงเป็นสิ่งที่ให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อชีวิตของคน ซึ่งในปัจจุบันความสำคัญของ “คน” ในองค์กรถือว่าคนเป็น “ทรัพยากร” ที่มีค่า จึงเกิดคำว่า “การบริหารทรัพยากรบุคคล” ขึ้น หรือในบางองค์กรมองไปไกลกว่านั้น กล่าวคือมองเห็นว่าคนเป็นต้นทุนที่สำคัญขององค์กร จึงเกิดคำใหม่ขึ้นมาว่า “การบริหารทรัพยากรบุคคลที่เป็นต้นทุน” หรือ “การบริหารทุนมนุษย์” หรือ “Human Capital Management” (สีมา สีมานนท์, 2550) การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานจะเป็นการจูงใจให้บุคลากรในองค์กรนั้นปฏิบัติงานอย่างมีความสุข และนำมาซึ่งการเพิ่มผลผลิต (Productivity) ที่มีคุณภาพและเพิ่มมากขึ้นคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่ตอบสนองความพึงพอใจและความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานทุกคนในองค์กร การมีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานที่ดีนอกจากทำให้บุคลากรพึงพอใจแล้วยังอาจส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองด้านอื่นๆ ในการทำงาน เช่น สภาพสังคมเศรษฐกิจหรือผลผลิตต่างๆ และสิ่งสำคัญ คือ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน จะนำไปสู่ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และความผูกพันในองค์กรได้

กระทรวงกลาโหม ต้องการกระบวนการสร้างความเป็นทหารอาชีพก็คือ การทำให้กองทัพมุ่งสู่ การดำเนินภารกิจทางทหาร (สุรชาติ บำรุงสุข, 2561) ในส่วนของกองทัพมีวัฒนธรรมองค์การที่เป็น อุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น มีระบบอุปถัมภ์ การยึดถือระบบสถาบัน รุ่น เป็นต้น ทำให้ยึดติดกับ ระบบปฏิบัติงานเพื่อมุ่งตอบสนองงานของผู้บังคับบัญชาที่สามารถตอบสนองการให้ทุนให้โทษที่ มากกว่าการยึดถือปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ทำให้ขาดความต่อเนื่องของนโยบาย และขาด ประสิทธิภาพในการดำเนินการ (แผนปฏิบัติการประจำปี 2560 กองทัพบกที่ 2, 2560) คุณภาพชีวิต การปฏิบัติงานจึงเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งขององค์การที่ต้องหันมาดูแลเอาใจใส่ เพื่อให้ทำ ให้ข้าราชการทหารเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และมีความสุขกับการปฏิบัติงานและรู้สึกอยาก ปฏิบัติงาน

ทหารที่เป็นหน่วยปฏิบัติและสนับสนุนให้กองทัพประสบผลสำเร็จก็คือหน่วยงานที่เรียกว่า ทหารช่าง ซึ่งได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในหน่วยงาน กรม กองต่างๆ โดยตลอดเวลาที่ผ่านมา กรมการทหารช่างได้ทำการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับ มอบหมายทั้งด้านป้องกันประเทศ การพัฒนาประเทศ พัฒนากำลังพล การช่วยเหลือประชาชน การจะ ดำรงศักยภาพของประเทศไว้ได้อย่างมั่นคงปลอดภัยนั้น พลังอำนาจทางเศรษฐกิจ ทางการเมืองและ การทหารจะต้องมีความสอดคล้อง สามารถอำนวยผลทั้งสนับสนุนและคุ้มครองผลประโยชน์ของ ประเทศให้ได้มากที่สุด

ข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ที่ผ่านมามีลักษณะของทหาร อาชีพ ต้องมีระเบียบวินัย ต้องปฏิบัติตามระเบียบทหาร และลักษณะการปฏิบัติงานจะมีสายการบังคับ บัญชาตามลำดับชั้นยศ มีการบริหารงานเป็นลำดับชั้น มีกฎระเบียบวินัยทหารที่จะต้องปฏิบัติตามอย่าง เคร่งครัด ตลอดจนการพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและ สารสนเทศในปัจจุบัน และรายได้ของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่มาจากเงินเดือน แต่รายได้และสวัสดิการต่างๆที่ได้รับ อาจจะไม่สอดคล้องกับสภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบันรวมถึงภาระหนี้สิน จึงทำให้ข้าราชการทหารกรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ต้องหาอาชีพอื่นนอกเวลาราชการเป็นอาชีพเสริม ส่งผลกระทบการแสดงความรู้สึกด้าน บวกต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานและผู้บังคับบัญชา รวมถึงเพื่อนร่วมงานทุกระดับ ซึ่งในส่วน ของกรมการทหารช่างได้ทำการจัดระบบดำเนินงาน เพื่อให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีใหม่และเครื่องมือ ยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้มากขึ้นนอกจากนี้ยังทำการพัฒนากำลังพลทุกสาขาให้มีความรู้ ความสามารถควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การงาน ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติจากหน่วยงานรัฐบาลอย่างจริงจัง และในการปฏิบัติงานก็จะต้อง อาศัยความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เพราะการปฏิบัติงานกับอุปกรณ์ที่มีราคาสูงและ ยังสามารถทำให้เกิดอันตรายกับผู้ปฏิบัติงานและเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา ถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่คำนึงถึง

เรื่องความปลอดภัยหรือมีสถานที่ไม่พร้อมในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เอื้ออำนวย อันจะทำให้เกิดความประมาทและอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานได้ง่าย สะดวกและปลอดภัย

จากเหตุผลดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานที่ดี ถ้าหากข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ทุกคนมีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานที่ดีแล้ว จะทำให้เกิดความก้าวหน้าในทุกระดับหน่วยงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานดูแลรักษาเครื่องมือยุทธโธปกรณ์ และการปฏิบัติงานร่วมกันของข้าราชการทหารกับอุปกรณ์ที่มีราคาสูง เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติ ผู้บังคับบัญชาจึงควรที่จะดูแลข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรีให้มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการสุ่มตัวอย่าง บุคลากรที่ปฏิบัติงานข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ดังนี้

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี จำนวน 1,232 คน (ข้อมูลแผนกเตรียมพล กองกำลังพล กรมการทหารช่าง, 2560) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี จำนวน 302 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหาด้านคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารในเขตพื้นที่ กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี แนวคิดของ Richard E. Walton (มัลลิกา เมฆรา, 2544) และผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) ประเภท คำถามปลายปิด (Closed Form) ลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (Numerical Rating) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เงินเดือน ตำแหน่ง และระดับชั้นยศ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานมี 8 ด้าน ได้แก่ การได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอ และยุติธรรม สภาพการปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน โอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง การปฏิบัติงานร่วมกัน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สิทธิส่วนบุคคล จังหวะชีวิต ความเป็นประโยชน์ต่อสังคม ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ ของลิเกิร์ต (Likert) และลักษณะของคำถามกำหนดให้ผู้ตอบได้เลือกคำตอบ (Checklist) โดยมี 5 ระดับตามเกณฑ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคลากรข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี

2. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน และได้รับคืนจำนวน 302 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด

3. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามวิธีการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรสายสนับสนุนข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อมูล เพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยวิธีการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้าง SEM โดยการใช้ chi-square, GFI, AGF, I NFI, NNFI, RMR, SRMR, RMSEA

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลและระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี

1.1 ผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าราชการทหารกรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เงินเดือน ตำแหน่งพบว่า ข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ที่ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 302 คน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.42 รองลงมา เป็นเพศหญิงร้อยละ 12.58 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ร้อยละ 33.77 รองลงมา ได้แก่ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 27.15 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 25.17 และ มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 13.91 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 60.60 รองลงมา ได้แก่ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 33.77 และ สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.63 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 11 – 20 ร้อยละ 45.03 รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 32.12 และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 22.85 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีเงินเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 ร้อยละ 48.01 รองลงมา มีเงินเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 17.88 มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 13.91 มีเงินเดือนระหว่าง 20,000 – 30,000 บาท ร้อยละ 12.58 และมีเงินเดือนมากกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 7.62 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ตำแหน่งนายทหารประทวน ร้อยละ 81.13 รองลงมาเป็นตำแหน่งนายทหารสัญญาบัตร ร้อยละ 18.87 ส่วนใหญ่ระดับชั้นยศ สิบตรี – สิบเอก ร้อยละ 47.35 รองลงมา ได้แก่ จ่าสิบตรี – จ่าสิบเอก ร้อยละ 33.77 ร้อยตรี – ร้อยเอก ร้อยละ 13.91 และ พันตรี – พันเอก ร้อยละ 4.97 ตามลำดับ

1.2 ระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรีในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อยคือ ด้านสิทธิส่วนบุคคล ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการปฏิบัติงานร่วมกัน ด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ภายในองค์กรและสังคมภายนอก ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านสภาพการปฏิบัติงานที่ดีมีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ และด้านเวลาปฏิบัติงานกับชีวิตส่วนตัว ตามลำดับ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสิทธิส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .28) รองลงมา คือ ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .28) ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .25) ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการปฏิบัติงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .33) ด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ภายในองค์กรและสังคมภายนอก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .26) ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .65) ด้านสภาพการปฏิบัติงานที่ดีมีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .31) และด้านเวลาปฏิบัติงานกับชีวิตส่วนตัว ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .32) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี เมื่อพิจารณาได้จากค่าสถิติและดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกค่า ได้แก่ ค่าสถิติ Chi – Square $X^2 = 6.66$ df=10 P – value = 0.75693 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ค่ารากเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.000 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMR) เท่ากับ .001 และเมื่อวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.40 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.37

2.2 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านสภาพการปฏิบัติงานที่ดีมีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.26 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.68

2.3 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.17 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.38

2.4 คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.19 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.59

2.5 คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการปฏิบัติงานร่วมกัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.27 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.69

2.6 คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านสิทธิส่วนบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.15 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.28

2.7 คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านเวลาปฏิบัติงานกับชีวิตส่วนตัว มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.24 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.58

2.8 คำนี้น้ำหนักองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ภายในองค์กรและสังคมภายนอก มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ 0.10 และมีค่าความเชื่อมั่นในการวัด (R^2) 0.14

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรีพบว่า ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า สภาพในการปฏิบัติงานในทุกๆด้าน ของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการ และความปรารถนาในการปฏิบัติงานของข้าราชการได้ดีพอสมควร จึงทำให้ข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี มีคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารหน่วยได้ให้ความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ทำให้ทุกคนมีความตระหนักถึงทางสวัสดิการและค่าตอบแทนที่ยุติธรรมเป็นอย่างดีซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รณณ ขอบใจใหญ่ (2553) ที่พบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีคุณภาพที่ดีในความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เนื่องจากบรรยากาศในการปฏิบัติงานและสถานที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับเรื่องความสะอาด การป้องกันภัยอันตราย ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่ข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ให้ความสำคัญมากต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ซึ่งตระหนักถึงการส่งเสริมสุขภาพทั้งกายและใจ พร้อมทั้งตระหนักถึงด้านความสะอาดและความปลอดภัยซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

ลัดดาวัลย์ สกุลสุข (2550) ที่พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน ด้านสภาพการปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย พบว่า อยู่ในระดับสูงและยังสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการของ Maslow (อุดม ทุมโกลิต 2544) และที่สำคัญคือ ข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี ให้ความสำคัญมากต่อคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ซึ่งตระหนักถึงความก้าวหน้าและความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลำจวน โล่เพชร (2550) ที่พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีคุณภาพชีวิตการทำงานในด้านโอกาสความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน และงานที่ผู้ปฏิบัติได้รับมอบหมายจะมีผลต่อการคงไว้และการขยายความสามารถของตนเองให้ได้รับความรู้และทักษะใหม่ๆ มีแนวทางหรือโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ที่สูงขึ้น ในลักษณะของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ซึ่งตัวบ่งชี้เรื่องของความก้าวหน้าและความมั่นคงในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การพิจารณา คือ มีการปฏิบัติงานที่พัฒนา มีแนวทางก้าวหน้าโอกาสความสำเร็จ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี เมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จากการวิเคราะห์ด้วยค่า χ^2/df (CMIN/DF) = 0.666, RMSEA = 0.000 และ CFI = 0.99 พบว่า โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากข้าราชการทหารกรมการทหารช่าง ค่ายภาณุรังษี จังหวัดราชบุรี มีความพอใจในคุณภาพชีวิตในระดับหนึ่ง โดยที่ผู้บังคับบัญชามีความเอาใจใส่ในเรื่องของค่าตอบแทนที่เป็นธรรม รวมถึงด้านสวัสดิการต่างๆ ที่ข้าราชการควรพึงจะได้รับ เช่น เบี้ยเลี้ยงการเดินทางไปปฏิบัติราชการ และค่าที่พักให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และการทำงานของข้าราชการทหารนั้นจะเน้นไปเพื่อให้มีความสามัคคีในกลุ่มข้าราชการทหาร มีการส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตมาอย่างต่อเนื่องและตามลำดับมา

เอกสารอ้างอิง

กองกำลังพล กรมการทหารช่าง. (2560). *ยอดกำลังพลประจำเดือน ม.ค. 60*. ราชบุรี: กองกำลังพล กรมการทหารช่าง.

กัญญรัตน์ เพิ่มทรัพย์. (2553). *ความพึงพอใจในคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารระดับชั้นสัญญาบัตร และประทวนกรณีศึกษาสำนักงานปลัดบัญชาการทัพบก. การค้นคว้าด้วยตนเอง, บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.*

แผนปฏิบัติการประจำปี 2560 กองทัพบกที่ 2. (2560). ค้นเมื่อ ตุลาคม 2, 2561, จาก

<http://www2.army2.mi.th/th/wp-content/uploads/2017/03/2560.pdf>

พราร ศาสติคุปต์. (2552). *คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

มัลลิกา เมฆรา. (2544). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานธนาคารกสิกรไทยสังกัดสำนักงานเขต 21 จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รณณ ขอใจใหญ่. (2553). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัทสยามสโตนแอ็กเรียท จำกัด*. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ลัดดาวัลย์ สกุลสุข. (2550). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานที่ปฏิบัติงาน ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด(มหาชน)*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ลำจวน โล่เพชร. (2550). *คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ลีมา สีมานนท์. (2550). *หลักสูตรเฉพาะทางสำหรับรองรับการทำงานตามระบบจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทนใหม่*. เอกสารประกอบการการฝึกอบรมสำหรับผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลสำนักงานก.พ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.

สุรชาติ บำรุงสุข. (2561). *จะปฏิรูปทหารต้องสร้างทหารอาชีพ*. ค้นเมื่อ ตุลาคม 2, 2561, จาก https://www.matichonweekly.com/column/article_118912

อุดม ทุมโฆสิต. (2544). *การจัดการเอกสารประกอบการศึกษาวิชาศ.610 และรอ.610*. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อุบลวรรณ สงกรานตานนท์. (2555). *คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
